Gemeente Raalte

PROCEDUREBLAD BEHANDELING INITIATIEFVOORSTEL

Onderwerp	Verordening gemeentelijke rekenkamer gemeente Raalte 2024
Zaaknummer	62598-2023
B&W vergadering	
Agendacommissie	4 december 2023
Rekeningcommissie	13 december 2023
Raadsvergadering	18 december 2023
Portefeuillehouder	
Behandelend ambtenaar	Karin Zomer telefoon: 06 15247823 , e-mail: karin.zomer@raalte.nl
Fatale termijn(en)	1 januari 2024

Bijlage(n):
(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

Gemeente Raalte

INITIATIEFVOORSTEL

Raadsvergadering	18 december 2023
Zaaknummer	62598-2023
Onderwerp	Verordening gemeentelijke rekenkamer gemeente Raalte 2024
Portefeuillehouder	
Voor informatie	Karin Zomer telefoon: 06 15247823 , e-mail: karin.zomer@raalte.nl

Samenvatting

De Wet versterking decentrale rekenkamers is op 1 januari 2023 in werking getreden en kent een overgangstermijn van een jaar. Dit betekent dat alle gemeenten uiterlijk op 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer moeten hebben. Een rekenkamerfunctie of -commissie is niet meer mogelijk. Gemeente Raalte heeft nog een rekenkamercommissie, maar wel met alleen externe leden. Om aan wetgeving te voldoen, moet de raad voor 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer instellen.
Als basis voor de Verordening gemeentelijke rekenkamer gemeente Raalte 2024 is de modelverordening van de VNG gebruikt. Voorstel is om de Verordening gemeentelijke rekenkamer gemeente Raalte vast te stellen.

Beslispunten

De Verordening gemeentelijke rekenkamer gemeente Raalte 2024 vaststellen.

Inleiding

De Wet versterking decentrale rekenkamers wijzigt onder andere de Gemeentewet en de Comptabiliteitsweg 2016 door de decentrale rekenkamerfunctie af te schaffen en de bevoegdheden van de decentrale rekenkamers uit te breiden. Doel van de wet is de controlerende rol van de raad te ondersteunen door decentrale rekenkamers te versterken. Rekenkamers onderzoeken of beleid en bestuur kostenefficiënt, effectief en volgens de regels gebeurt. De Wet versterking decentrale rekenkamers is op 1 januari 2023 in werking getreden en kent een overgangstermijn van een jaar. Dit betekent dat alle gemeenten uiterlijk op 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer moeten hebben. Een rekenkamerfunctie of -commissie is niet meer mogelijk.
De raad moet een onafhankelijke rekenkamer instellen. Zie artikel 81a van de Gemeentewet.
Daarnaast moet de raad op grond van artikel 81k van de Gemeentewet een verordening opstellen voor een vergoeding voor de werkzaamheden van de leden van de rekenkamer en een tegemoetkoming in hun kosten.
Voorts mag de raad op grond van artikel 149 van de Gemeentewet aanvullende regels stellen in het belang van de gemeente en met inachtneming van de wet.
Daarnaast moet de rekenkamer een reglement van orde voor haar werkzaamheden vaststellen (artikel 81i van de Gemeentewet).

Beoogd effect

Instellen van een gemeentelijke rekenkamer gemeente Raalte en daarmee voldoen aan de Wet versterking decentrale rekenkamers. Vanwege het belang van de kwaliteit van het bestuur en voor het proces van het afleggen van rekenschap aan inwoners, versterken van de controlerende rol van de raad door het instellen van een onafhankelijk orgaan dat zelfstandig onderzoek doet naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en

rechtmatigheid van het financiële beheer, het beleid en de organisatie van het gemeentebestuur. De rekenkamer onderzoekt of geld van de gemeente zinnig, zuinig en zorgvuldig is besteed.

Argumenten

De verordening gemeentelijke rekenkamer gemeente Raalte 2024 vaststellen:

1.1 Het instellen van een gemeentelijke rekenkamer door middel van een verordening is verplicht
De Gemeentewet geeft een regeling voor de decentrale rekenkamer. Paragraaf 1 van hoofdstuk IVa draagt de raad op een rekenkamer in te stellen. Hoofdstuk XIa regelt de bevoegdheden van de rekenkamer.

1.2 De grondslag voor de huidige rekenkamercommissie houdt op te bestaan per 1 januari 2024
De huidige verordening rekenkamercommissie en daarmee de basis voor de werkzaamheden van de commissie vervalt van rechtswege op 1 januari 2024. De Wet versterking regionale rekenkamers is op 1 januari 2023 in werking getreden en kent een overgangstermijn van een jaar. Dit betekent dat alle gemeenten uiterlijk op 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer moeten hebben. Door het vaststellen van de Verordening gemeentelijke rekenkamer gemeente Raalte 2024 voldoet de gemeente Raalte aan de nieuwe bepalingen over de rekenkamer in de Gemeentewet.

1.3 De verordening is gebaseerd op de modelverordening van de VNG
In de modelverordening zijn enkele keuzemogelijkheden opgenomen en facultatieve artikelen:
- Voor het instellen van een rekenkamer heeft de raad een keuze tussen een rekenkamer met een ‘directeursmodel’ (één lid, die ook bestuurder en directeur is) of een rekenkamer met een ‘voorzittersmodel’ (meerdere leden, waaronder een voorzitter). Door te kiezen voor een 'voorzittersmodel' sluiten we aan bij de huidige invulling van de rekenkamercommissie, met 1 voorzitter en 2 leden.
- Een facultatief artikel betreft het instellen van een klankbordgroep. De rekeningcommissie fungeerde in de huidige werkwijze als klankbord voor de rekenkamercommissie, naar tevredenheid. Vandaar dat een artikel is opgenomen waarmee de rekeningcommissie klankbord voor de rekenkamer is.
- De raad kan kiezen hoe vaak de leden van de rekenkamer kunnen worden herbenoemd voor een periode van zes jaar. Gekozen is voor 1 periode van herbenoeming.
- In de modelverordening zijn 3 verschillende opties uitgewerkt voor de vergoedingen van voorzitter en leden van de rekenkamer, namelijk een percentage van de raadsvergoeding, een vergoeding per maand of een vergoeding per vergadering. Daarnaast staat het gemeenten vrij een andere manier te bepalen. Gekozen is om aansluiting te zoeken bij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers om onduidelijkheid te voorkomen. De vergoeding per maand ligt circa 50 euro per maand per lid hoger. De vergoeding was namelijk sinds 2009 niet geïndexeerd of anderszins verhoogd.
- Artikel 8 uit de modelverordening is facultatief en opgenomen in de verordening, aangezien niet alle aanbevelingen die een rekenkamer doet de verantwoordelijkheid van het college betreffen. Er zijn ook aanbevelingen die de raad zelf moet uitvoeren. Om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de status van alle aanbevelingen uit de rekenkamerrapporten, kan de raad ervoor kiezen om de griffie jaarlijks ook een overzicht op te laten stellen met de status van de aanbevelingen die aan de raad zijn gericht, door de raad zijn overgenomen en door de raad zelf moeten worden uitgevoerd. Dit kan de raad helpen om een overzicht te behouden van de overgenomen aanbevelingen en de status hiervan.

Participatie

Nvt

Duurzaamheid

Nvt

Kanttekeningen

1.1 De wijziging van de Gemeentewet bevat geen overgangsrecht
Voor bestaande rekenkamerfuncties is het niet mogelijk om in de verordening overgangsrecht op te nemen waardoor de oude rekenkamercommissie nog werkzaamheden afrondt of waarvan de nieuwe rekenkamer

gehouden is een onderzoek af te ronden. De onafhankelijke rekenkamer (als rechtsopvolger van de rekenkamerfunctie) kan lopende onderzoeken wel voortzetten, of kan besluiten dat niet te doen.

Financiën en fiscale aspecten

In de begroting is een budget voor de rekenkamer opgenomen bedoeld voor onderzoekskosten en vergoeding voor de rekenkamercommissieleden. Bij de bepaling over de vergoedingen in de verordening rekenkamer is aansluiting gezocht bij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.

Vervolg

Actiepunten na vaststelling van de verordening:

1. Vastgestelde verordening bekendmaken.
2. Leden van de rekenkamer benoemen:

(Externe) leden die de rekenkamerfunctie uitoefenen, verliezen na intrekking van de verordening huidige verordening dan wel op 1 januari 2024 van rechtswege het lidmaatschap van de rekenkamerfunctie. De raad moet externe leden benoemen als lid van de onafhankelijke rekenkamer, voor de wettelijke termijn van 6 jaar.

3. (Technisch) wijzigen van de Verordening op de rekeningcommissie en de Controleverordening aangezien deze verordeningen verwijzen naar de (oude) Verordening rekenkamercommissie.

Communicatie

Het raadsvoorstel en de verordening rekenkamer zijn besproken in de rekeningcommissie en voorgelegd aan de huidige leden van de rekenkamercommissie.
Het raadsvoorstel en de verordening gaan voor advies (zienswijze) naar het college van B&W.

Bijlagen

De raadsleden vertegenwoordigd in de rekeningcommissie,

Gemeente Raalte

RAADSBESLUIT

Zaaknummer 62598-2023

De raad van de gemeente Raalte,
gelezen het voorstel van de raadsleden vertegenwoordigd in de Rekeningcommissie,
gelet op de artikelen 81k en 149 van de Gemeentewet,
gezien de zienswijze van het college van burgemeester en wethouders d.d. 28 november 2023,

Besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening gemeentelijke rekenkamer gemeente Raalte 2024

Artikel 1. Definities
In deze verordening wordt verstaan onder:
- college: college van burgemeester en wethouders;
- rekenkamer: gemeentelijke rekenkamer als bedoeld in artikel 81a van de Gemeentewet;
- voorzitter: voorzitter van de rekenkamer
- rekeningcommissie: de commissie als bedoeld in de Verordening op de rekeningcommissie.

Artikel 2. Rekenkamer
Er is een rekenkamer.
De rekenkamer bestaat uit 3 leden, waaronder een voorzitter.

Artikel 3. Klankbordgroep
Er is een klankbordgroep voor de rekenkamer.
De rekeningcommissie fungeert als zodanig.

Artikel 4. Herbenoeming
De leden van de rekenkamer, waaronder de voorzitter, kunnen maximaal 1 keer voor een periode van zes jaar worden herbenoemd.

Artikel 5. Ambtelijke ondersteuning
De rekenkamer heeft een ambtelijk secretaris.
Het secretariaat van de rekenkamercommissie wordt verzorgd door één of meer medewerkers van de griffie, aan te wijzen door de griffier.

Artikel 6. Budget
De voorzitter van de rekenkamer is bevoegd binnen zijn budget uitgaven te doen voor de uitvoering van de werkzaamheden van de rekenkamer.

Artikel 7. Vergoeding
1. De leden van de rekenkamer ontvangen voor hun werkzaamheden een vaste maandelijkse vergoeding.
2. De vergoeding leden rekenkamer bedraagt 3.5 maal het bedrag, genoemd in artikel 3.4.1. inwonersklasse 20.0001 – 50.000 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Voor de voorzitter bedraagt de vergoeding 4 maal het bedrag, genoemd in artikel 3.4.1. inwonersklasse 20.001 – 50.000 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.
3. De leden van de rekenkamer ontvangen daarnaast een vergoeding voor hun reiskosten. Bij gebruik van een eigen vervoermiddel bedraagt de vergoeding het maximumbedrag dat door een werkgever aan een

werknemer per afgelegde kilometer onbelast kan worden verstrekt. Bij reizen per openbaar vervoer bedraagt de vergoeding de kosten van het gebruik van openbaar vervoer.

Artikel 8. Monitoring aanbevelingen
De griffie verstrekt de raad jaarlijks voor 1 oktober een overzicht van de aan de raad gedane voorstellen van de rekenkamer welke door de raad zijn overgenomen en door de raad zelf moeten worden uitgevoerd, vergezeld van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven.

Artikel 9. Slotbepalingen
De Verordening rekenkamercommissie gemeente Raalte 2009 wordt ingetrokken.
Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2024.
Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening gemeentelijke rekenkamer gemeente Raalte 2024.

Aldus besloten in de vergadering van 18 december 2023.

de griffier	de voorzitter
Karin Zomer	Arco Hofland

Toelichting

Algemeen
Deze verordening volgt de modelverordening van de VNG. Dit betekent dat de verordening een aanvulling is op hetgeen in de Gemeentewet is opgenomen over de gemeentelijke rekenkamer. Zie de tekst van de Gemeentewet, zoals op 1 januari 2023 gewijzigd door de Wet versterking decentrale rekenkamers, hoofdstukken IVa (De rekenkamer) en XIa (De bevoegdheid van de rekenkamer).
De raad moet een onafhankelijke rekenkamer instellen. Zie artikel 81a van de Gemeentewet. Deze verplichting geldt vanaf 1 januari 2023, met een overgangstermijn van een jaar, dus uiterlijk 1 januari 2024 moet de raad een rekenkamer hebben ingesteld. Daarnaast moet de raad op grond van artikel 81k van de Gemeentewet een verordening opstellen voor een vergoeding voor de werkzaamheden van de leden van de rekenkamer en een tegemoetkoming in hun kosten. Voorts mag de raad op grond van artikel 149 van de Gemeentewet aanvullende regels stellen in het belang van de gemeente en met inachtneming van de wet. De rekenkamer moet een reglement van orde voor haar werkzaamheden vaststellen (artikel 81i van de Gemeentewet).

Artikelsgewijs
Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 2. Rekenkamer
In het eerste lid stelt de raad de rekenkamer in. Dit is een wettelijke verplichting (artikel 81a van de Gemeentewet).

Artikel 3. Klankbordgroep
Rekenkamers hebben in de praktijk soms behoefte om informatie in te winnen bij een afvaardiging van de raad. Bijvoorbeeld voor vragen als wat leeft er binnen de raad. Ook bestaat soms behoefte om organisatorische wijzigingen binnen de rekenkamer of veranderingen in het rekenkamerbudget te bespreken. De raad kan een klankbordgroep instellen die fungeert als het aanspreekpunt voor de rekenkamer. Ook is het mogelijk een al ingesteld gremium, zoals een auditcommissie, als aanspreekpunt aan te wijzen. Aangezien de rekeningcommissie in Raalte al als zodanig fungeert, en dit in de praktijk als prettig wordt ervaren, blijft de rekeningcommissie als klankbordgroep voor de rekenkamer fungeren.

Artikel 4. Herbenoeming
De leden van de rekenkamer worden door de raad benoemd en kunnen door de raad ook worden herbenoemd (artikel 81c, eerste en vierde lid, van de Gemeentewet). De benoemingstermijn is wettelijk op zes jaar vastgesteld. Een te korte benoemingsperiode kan de onafhankelijkheid in gevaar brengen, omdat de vraag ‘word ik wel herbenoemd’ dan al te snel weer wordt gevoeld. Voordeel van deze termijn is ook dat over benoeming en herbenoeming in het gewone geval steeds door twee verschillend samengestelde raden wordt beslist. Voorts draagt het feit dat benoeming plaatsvindt na overleg met de rekenkamer ertoe bij dat de leden primair op grond van deskundigheid worden benoemd (artikel 81c, vijfde lid). In de praktijk zal na verloop van tijd door tussentijds aftreden vanzelf de situatie ontstaan dat niet steeds de gehele rekenkamer opnieuw moet worden benoemd. Dit komt de continuïteit en de onafhankelijkheid van de rekenkamer ten goede. Zie Kamerstukken 27 751, nr. 3, p. 68.

Artikel 5. Ambtelijke ondersteuning
In de Gemeentewet is geregeld dat burgemeester en wethouders op voordracht van de voorzitter of het enige lid van de rekenkamer besluit tot het aangaan van arbeidsovereenkomsten met zoveel ambtenaren van de rekenkamer als nodig zijn voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden (artikel 81j, tweede lid). De ambtenaren die werkzaamheden verrichten voor de rekenkamer, verrichten niet tevens werkzaamheden voor een ander orgaan van de gemeente, met uitzondering van de op de griffie werkzame ambtenaren (artikel 81j, derde lid). Dit betekent dat griffiemedewerkers deels voor de griffie en deels voor de rekenkamer kunnen werken. Vanwege de onafhankelijke positie van de rekenkamer zijn de ambtenaren, inclusief dus de griffiemedewerkers, voor werkzaamheden voor de rekenkamer uitsluitend verantwoording schuldig aan de rekenkamer (artikel 81j, vierde lid). Voor een goed begrip van de positie van de ambtenaren, is in deze verordening voor lid 3 en 4 van dit artikel 4, de tekst van artikel 81j derde lid en vierde van de Gemeentewet ongewijzigd overgenomen.

Gemeente Raalte

Dit artikel voorziet in het benoemen van een secretaris en plaatsvervangend secretaris(sen) voor de rekenkamer.

Artikel 6. Budget
De raad moet de rekenkamer de nodige middelen ter beschikking stellen voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden (artikel 81j van de Gemeentewet). Dit omvat de totale kosten van de rekenkamer en alle overige kosten voor de uitvoering van de taken.

Artikel 7. Vergoeding
De leden van de rekenkamer ontvangen een bij verordening van de raad vastgestelde vergoeding voor hun werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten (artikel 81k van de Gemeentewet).

Artikel 8. Monitoring aanbevelingen
Volgens artikel 185a van de Gemeentewet moet het college jaarlijks aan de raad een overzicht sturen van de aan het college gedane voorstellen van de rekenkamer, vergezeld van zijn standpunt daaromtrent en van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven. Niet alle voorstellen, of meestal aanbevelingen genoemd, zijn voor wat betreft de uitvoering de verantwoordelijkheid van het college. Er zijn ook aanbevelingen die de raad zelf moet uitvoeren. Om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de status van alle aanbevelingen uit de rekenkamerrapporten, kan de raad ervoor kiezen om de griffie jaarlijks ook een overzicht op te laten stellen met de status van de aanbevelingen die aan de raad zijn gericht, door de raad zijn overgenomen en door de raad zelf moeten worden uitgevoerd. Dit kan de raad helpen om een overzicht te behouden van de overgenomen aanbevelingen en de status hiervan.

Artikel 9. Slotbepalingen
Dit artikel regelt de ingangsdatum en de intrekking van de oude verordening.

Gedaan in de openbare vergadering van 18 december 2023,

de griffier, de burgemeester,